

tak, csak a status sérelmeknek egyike épen maga a commissio fenn állása volt.

A commissio ugyan csak katolikusokból állott, tagjai a kir. főkegybíróknek, katolikus tagjai voltak, elnöke is mindig katolikus volt ugyanígy, hogy ha a gubernium elnöke nem volt katolikus consiliariusoknak egyike nevezették ki elnöknek és az erdélyi püspök is mindig tagja volt állásánál fogva a commissiónak, még pedig első consiliarius a commissiónak szervezete szerint független testületnek is kellett volna lenni a guberniumtól, külön pecséttel és önálló intézkedési hatáskörrel; de mert a commissio királyi intézmény volt és függetlenségét sem igen tudta a guberniumtól megtartani, már csak azért sem, mert tagjai csak a gubernium tagjai voltak: a status ezen commissiót az autonómia ügyeinek intézésére illetéketlennek, a commissio felelőtlenségét a status autonómia sérelmének tartotta, a melynek orvoslását — illetve a commissiónak megszűntetését a statusgyűlésről mindig sürgette.

Mindazon által status gyűlés nem tartott egész 1848-ban. Az új helyzett következtében Kovács Miklós püspök Kolozsvárra összehívta a status vegyes gyűlést, de határozatai a bekövetkezett állapotok miatt, nem voltak foganatosíthatók.

1849 után a Gubernium és vele a catholica commissio is megszűnt és helyébe lépett a Statthaltereit. 1860-ban a Gubernium visszaállított és visszaállított benne régi szervezetében a catholica commissio is. Midőn a Gubernium az 1868-iki törvény 43. cikkelye következtében 1868-ban meg is szűnt, akkor is a vallás és közoktatásiügyi Miniszternek 479. eln. szám alatt Péchy királyi biztoshoz intézett leirata szerint a catholica commissio a cath. autonómia megállapításáig Kolozsvárról ideiglenesen fentartott, a mely mint ideiglenes bizottmány vitte az ügyeket egészen 1873-ig, a mikor is azokat a statusgyűléstől választott igazgatótanács vette át.

Ezen időből három statusgyűlésről kell emlékeztetnünk, az 1866-ikről, az 1868-ikről és az 1873-ikről,

Figyelemre méltó, hogy az erdélyi katolikus statusnak autonómia mozgalmai mindig szűnsenek a hazai alkotmányos mozgalmakkal, így volt ez az 1790-es években, az 1847 és 1866-iki években is.

(Folytatás következik.)

Levél Homorodfűrdőről.

1897. aug. 3.

A fő fűrdő évad is már-már elhervad és mégis nap-nap után új vendégek érkeznek.

Az érkező vendégeket Csiki Ambrus uram, a fűrdő mostani bérletje fogadja, ez a férfi kor kezdetén levő eredeti oláhfalvi székely atyánkfia, ki nem igen tud vendégei körül forgolódni, de mi mégis respektáljuk azt az ő meg szokott nyugodt flammáját, augol temperamentumát, a melylyel viselkedik vendégei iránt.

A kedvezőtlen elhelyezését, kevés számú, hiányos felszerelését és aránylag drágának mondható lakások még most is mind telve vannak, de azért Csiki Ambrus gazda — ha csak lehet — egyetlen újonnan érkező vendéget se boosát tovább, hanem a kis fűrdő telepen körutra kelve, addig billeg ballag tipos-tapos és addig szoktatódik, míg szépen kapacitálja régi és új vendégeit — ha máséket nem lehet — egymásra, vagy egymás mellé pakolja őket.

Ám! ez is a székely élelmességhez tartozik.

Itt kétségkívül még most is a lakás vi-

szonyok a legfoghatóbbak és ez a legnagyobb baj és még most is az állautját első sorban a tovább fejlődésnek. E miatt a fűrdők nem szükséges, sőt nem is volna tanácsos reklámot csinálni; mert még így is képtelen az ide seregülő vendégeket befogadni a mindössze is 80 szobából álló kis telep.

A néhány év előtt Bartha M. és társai hazafias kezdeményezésére s erélyes buzgókodása folytán, létesült erdei szepentin séták tisztán tartására, szélesítésére és tovább vitelére többé nem gondoltak a jó oláhfalvi atyáit. A hideg fűrdő nincs kellően felszerelve, az eredeti forrás szét folyt és a fő ivóvíz vizének folytonos merése, s széthordása általa fűrdő közönségnek naponta alkalmatlanságot okoznak.

Kellő szórakoztató eszközről nem gondoskodnak, mert az egyetlen golyózó pályá rozoga állapotban hever s ma holnap össze omlik.

De ezen hiányokkal szemben nem hallgathatjuk el a mi más kis székely fűrdőnk természet adta előnyeit, mert fekvése pompás, levegője tiszta és balzsamos, ivó vize vas- és szénasav dús mint ilyen vészegényeknél csodás hatású.

Kónya Sándor jól szervezett s kiváló szakértelemmel össze állított 14 tagú zene kara csak is dicséretet és a legnagyobb elismerést érdemli.

A vendéglős konyhájának tisztasága, a főzés és a tálalás ellen alig lehet alapos kifogást tenni s ha mégis valakinek valami ohajtása van, azt a legnagyobb előzékenységgel teljesítik.

De ne folytassuk tovább a hiányokat s ne mérlegeljünk az előnyöket, mert mindjárt itt az óra, hanem jobb jövőt várva remélve, a ki csak teheti, siessen ide s gyűjtson vért szíjva tele tüdőjét balzsamos levegővel.

Mi az oka?

Az isten irgalmas. Ha próbára is teszi olykor az embereket, csak azért történik, hogy figyelmeztesse hibáikra. Az ég az ideén is csapást mért az emberekre. Az eső eláztatta a hegyeket, melyek elcsúsztak helyeikről, a víz elmosta a terményeket és elvitte a házakat. A széna elrothadt, a szalmák gabona kiesirózott, a többi termények elsatnyultak. Nem lesz az ideu gyümölcs, nem lesz kenyér és szükség szállja meg a föld népét.

Ezt az elemi csapást aztán különböző okokra vezetik vissza a nagy gondolkodók.

A dogma hívei azt mondják, hogy az emberiség bűnös. Elfodult Istentől és idegen bálványokat imád. Az anyag imádása dominál minden téren. Még a vasárnapi munka szünetet sem tartják meg az emberek. A templomok nem Isten imáadásának színhelyei, hanem a hiság kirakata, a fitogtatás piacza. Az ifju leány ima könyvéből kaczerán pislan fel a kokettirozó fiatal emberre, s az asszonyok új ruháikat mutatgatják a buzgósság alárcza alatt. Bűnös a világ és ezért lakolni kell.

A csillagászok és természettudósok a földnek a csilagokhoz való viszonyából indulnak ki, némelyek pedig egyenesen a légköri viszonyokban találják fel az elemi csapások okát. Akadnak tudósok, kik az erdőirtásokra vezetik vissza az abnormalis viszonyokat, míg mások ismét a mesterségesen készült tengeri és vízi csatornákat okozzák.

A politikus világban a kormánypártiak

az ellenzéket, — az ellenzékiek a kormánypártot hibáztatják. A kormánypárt azt mondta, hogy az ellenzék megbotránkolt az esőt s így a szárazság nem érvényesülhetett; az ellenzék azt mondta, hogy míg ez a kormány ül Magyarország nyakán, még a fű se terem meg sehol és örvényvizezt ereszt az ég alá a politikai erkölcsök súlyedése miatt.

A filosofusok röviden így szölkát: — Ember hűd és bizvabizál.

A kritikusok azt mondták: azért volt csunya tavasz és még csunyább a nyár, hogy ne szűljön a virágos, napsugaras és madárdalos természet több alkalmi poétát és velük alkalmi — tavaszi és nyári — verseket. Mert ezek a poéták tavasz nyílásáról énekeltek, pedig a naposkor korzón tul nem jártak. Váregényes erdőről zengedeztek s városi parkban sem tudták megkülömböztetni a vagesz tenyefát a fűzfától. Külömben a kritikusok a kákn is bogot keresnek s mindig nagyobb a fűstjök mint a tűzők, még akkor is, ha véletlenül nem színházi intendánsok.

Nem tudom, minő vakmerő állítás, de állították tényleg, hogy az időjárás egyenesen a kolozsvári vízvezeték ellen irányul. Ezt az állítást az égiek nem demantálták ugyan, de nincs benne valószínűség, mivel a nagyhatalmak valószínűleg solidarisok s így az esőkirály a vízkirály ellen nem lép actióba.

A kombinációk e nagy sokaságát most Falb Rudolf, az orakulumok orakuluma egyszerűen beszűntette. Hetekkel ezelőtt kijelentette, hogy augusztus 5 én megszűnik az eső és lesz olyan száraz, ropogós nyár, a melynél különbet a legpasszionatusabb széna-csináló sem kívánhat.

És nekem, ki csak a különböző kombinációkat konstátáltam, nem maradt más hátra, mint, hogy bevarjam igaza van-e a bécsi jósdának, a ki azt mondja:

— Eddig esett, mivel, hogy én megjósoltam, hogy esni fog. Ezután nem esik, ismét csak azért, mivel én megjósoltam, hogy nem esik.

Azzal az állítással szemben, melyet nem indokolnak, vitakozásnak helye nincs. Várjunk hát türelmesen.

Biprip.

Az árvíz.

Ötvenhét halott.

Trautenauból (Csehország) jelentik: Az árvíz által okozott katasztrófa képe csak most tűnik ki egész szörnyűségében. Mintegy ötven, többnyire köböl épült ház dőlt össze s háromszáz hasznaveletlenül vált. Mezőben, természetben, kerti veteményekben óriási kár. Az Aupa folyó felső völgyében fekvő községek csaknem teljesen elpusztultak. Freihenben elvitte az ár a község első, természetből épített hidját, magával ragadott egész házakat s megsemmisített egész utcákat.

Egy-egy városrészt csak pár kiemelkedő magas fal jelzi, hogy ott város is volt. Marchendorfból tönkretette a város gyönyörű parkját s a sok tízezer forintot érő papírgyárat. A város nagy tere ma sima tenger, a városháza helyén csak egy kőfal áll. A polgármester csak annyit menthetett meg a város vagyonából, a mennyit magával vitt. Az adóhivatalból eltűnt a vízben három nagy érczes vasszekrény, melyekben mintegy százötvenezer forint készpénz volt.

Kis sors üldözött Szilviám! Az ég könyöröljön rajta — és rajtam!

Igen, az Ég könyöröljön és segítsen rajta — mert mind a kettőre szüksége van! — kiáltam, így kezdve szigorú bírói hangomat megtartani, de érezve, hogy határozatom és hangom haboztak, amint az arczára néztem. Bár mik voltak a bűnei, most keservesen megszűntek értük. Ha valaha lelkifordulás látszott egy halandó szemeiből, a Randolph Lesteréből azt lehetett kiolvasni. — Gyengeségemért bosszankodtam magamra, de alig tudtam fekezni azt az esztelen ösztönyt, hogy megfogjam a kezét és az mondjam, hogy bár mit gondoljon a világ, Szilvia és én még mindig bizni fogunk benne.

Bár mily erős volt a kísértés, de én nem voltam elég erős, hogy általa le hagyjam magamat győzni. A szemeibe toltuló könnyeket visszaerőltettem, és könyörölni szigorúsággal azt tettem utánna —

— És az Ég segítségére lesz — neki — ki annyira meg volt bántva és oly ártatlan! De te neked, a ki ötlet és egy másikat oly rettenetesen megbántottál — szentségtörés az Ég segítségét kérni.

Nem válaszolt — csak sohajtott mélyen és fájdalmasan, és a tűzbe nézett. Azt képzeltem, hogy rövid és keserű mosoly láttam elvonulni az arczán. De, ámbár gazembernek tartottam, nem tudom elhinni, hogy Randolph Lester éppen most így tudjon mosolyogni.

Néhány perczig mély hallgatás uralkodott a szobában, a mit csak az óra egyhangú ketyegése és az ég szén könnyű patogása szakított félbe. A beszéd kettőnk között szükségletlennek és lehetetlennek látszott. Nem válaszoltam ötlet folytonosan, mert ő sem vallani nem akart, sem tagadni. Hirtelen megszólalt, szemeit még mindig a tűzre függesztve, mint ha valami bánatos és minden érdeklődését lebilincselő történetet olvasna onnét.

— A gyermekét! — kiáltá. Szegény

Marchendorfból tízenegy ember fult a hullámokba Dunkental, Nagy-Aupa, Riesen-grund községek is majd nem teljesen megsemmisültek. Riesen-grundot nem lehet sehonnai sem megközelíteni, hegyes talaja összeomlik. Jungbuchban több gyárat és sok házat ragadt magával a rohamó folyó. Rátker kertész házat egészen más helyre hurcolta a víz. A kertész neje és leánya eltűntek a hullámokban. Csak Jungbuch kárákölzél fél millió forint.

Az Aupa felső völgyének áradása a retentő anyagi káron kívül igen sok emberéletet oltott ki. Eddig elé ötvenhét ember lett a katasztrófa áldozata és sokan vannak még, kik eltűntek és nem találják meg őket.

Igaz-e?

Igaz-e, hogy a vízvezeték ügye zavarodik?

Igaz-e, hogy Albach Géza polgármester a tanácsal együtt a Béla major mellett foglalt állást a városi közgyűlésen?

Igaz-e, hogy a polgármester a v. közgyűlés megtartása után fenn járt Budapesten és megfordult a belügyminiszteriumban és ott tárgyalta a kolozsvári vízvezeték ügyében?

Igaz-e, hogy a polgármester budapesti szereplése után a belügyminiszter a városi közgyűlés kétszéri összehangzó határozatát elvetette és a százfenesi vízgyűjtő kiépítését elrendelte.

Igaz-e, hogy a polgármester a miniszter határozatát március óta július végéig nem tartotta szükségesnek megtekinteni?

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, augusztus, 6.

— Majláth Gusztáv erdélyi püspök Kolozsvárt. A folyó hó 10-re Kolozsvárra összehívott erdélyi róm. kath. status gyűlésen való elnökölés végett Majláth Gusztáv erdélyi püspök aug. 9-én délelőtt 11 órakor Kolozsvárra érkezik és a plebániára száll.

Fogadtatása fényes lesz. A vasúthoz a hitközségi választmány minden tagja, az előjárók, a hitközség előkelőségei, tanítók stb. külön kocsiokon vonulnak ki. Az érkező püspököt a vasutnál az igazgatótanács elnöksége üdvözlí, ki inuen harangok zúgása közt fog egyenesen a főtéri plebanialis templomba hajtatni, hol a helyi papság élén Bíró Béla apát-plebános üdvözlí s az előirt egyházi szertartások szerint fogadva az oltárhoz vezetí, hol a püspök rövid imát mond és aztán a hívekre áldást osztva vonul a plebaniai lakba. aug. 10-én délelőtt 9 órakor a főtéri templomban ünnepélyes „Veni Sancte“ szent misét mond a püspök, mely alatt a kolozsvári dalkör énekel, ugyiszintén a templomba vonulással az „Eccle Sacerdos Magnus“-t is a dalkör éneklí. Délelőtt 10 órakor a statusgyűlés megnyitása lesz a kolozsvári róm. kath. lyceum disztermében. Mint értesítünk a választmányi tagok és egyházi előkelőségek a plebania lakból indulnak a vasúthoz, honnan a hosszú kocsisorok bevonulása szép látványt ígér.

— A vízvezeték veszedelme. A belügyminiszter megparancsolta a városnak, hogy a mostani tüdőhöz vízvezeteki víz helyett fél millió kiadással hozza be a százfenesi vizet, mely a szakértők megállapítása szerint messzes és kemény, melyből megveresedik a hus

— Filisz, mondá, midőn Angliát elhagytam, mi jó barátok voltunk. Ámbár a feleségem öröletes rémülettel retent vissza tőlem, és anyád hajlandó volt azt gondolni, hogy Szilviát valamiképen megbántottam, te hittél és bizált bennem.

Akaratom ellen könnyek jöttek a szemembe és nagy cseppekben hullottak összekeverve kezeimre.

Igen, az Ég tanum, hogy akkor biztam benned! válaszoltam sietve. És Lester, én annyira sajnáltalak és busulamt érted.

Csitt! szölt közbe, majdnem nyersen. Ne sajnálj, inkább az igazságot halljam tőled. Mi történt azóta, a mi hitedet megölte, minek következtében ugy nézel reám és beszélsz ugy hozzám, a hogy most tevéd?

— Sok, nagyon sok!

Elhallgattam, ujjaimat idegesen facsargatva és a visszatartott könnyektől elhomályosult szemekkel nézve az arczára. Lester oly betegnek látszott és oly szerencsétlennek és annyira ki volt nekem szolgálatva, hogy bár mily gonosznak hittem, kegyetlenségnek és gyávaságnak látszott még tovább vádolni.

— De visszaemlékeztem a Szilvia hetekig tartó örülltségére, és az ő folytonos kegyetlen fájdalomra, és a Douglas Marianna kezeiben levő hatalomra, hogy rajta bosszút áljon, és ez által családunkra szegyen hozzon, mielőbb kényszeríttem magamat neki azt mondani

— Randolph ur, szükséges hozzám azt a kérdést intézni? — mondom, hogy mindent tudok!

— Mindent! — Ismét az a különös fájdalmas mosoly vonult a szép, büszke, szomorú arczon. — Darcy kisasszony, ugy látom, többé nem szolgálhatom Filisznek — Darcy kisasszony, a rejtélyek ideje elmúlt.

Az a „minden“ igen tág értelmű szó; beszélje el nekem, hogy mit tud.

és a melyben a paszuly és egyéb zöldség nem fő meg, hanem fővés alatt megkövesedik a vízből a zöldségre rakódó ásványi anyagokból. E víz mosásra és mosakodásra is alkalmatlan. Nem habzik tőle a szappan s durvul és ráncosít kap az arcz bőre. E miatt a nők nagyon el vannak keseredve, szövetkeznek és exentúra készülnek azokkal szemben, a kik megszavazzák a minster parancsa folytán a száz fenesi mű kiépítési költségeit. Legrosszabbul a 22 szavazó hivatalnok fog járni, ezeknek hivatalból kötelességtk megszavazni azt a terít, mert hát ők nem annyira a város, hanem a hatalom szolgálatában állanak. Elfogulatlanul itélők különben határozottan jövendőlik, hogy a minster ezt a parancsot, melyet egyoldalú információ alapján hozott, megfogja változtatni, mihelyt helyesen informálják. Erre praecedens is volt a temetőben most épülő halotti csarnok tervének elfogadásánál.

— Utcák öntözése. A gondviselés az ideén csaknem mindennap megöntözi az utcákat az egek csatornáiból. Ha vagy egy nap, véletlenül az áldás kimarad, az ut porát az öntözö szekerek vize volna hivatva lekötöni. Ámde a kolozsvári öntözö szekerek vágtatva hajtanak végig az utcákon, hogy mentől kisebb permetet jusson egy-egy pontra. Ugy tudjuk, a város általánít fizet az öntözésért vállalkozónak. Ennek a reá nézve kedvező időjárás miatt, ugy is nagy haszna van a tetemes munka megtakarításban. Legalább száraz napokon tegyen eleget a kötelességének.

— Változások a róm. kath. főgymnasium tanári karában. A kolozsvári róm. kath. főgymnasium igazgatója: dr. Hám Sándor lemondott erről az állásról és Veszprémben kelyeztetett át, Hám Sándor lemondását és távozását öszinte sajnálattal fogadják Kolozsvár társadalmi köreiben is. Az ő helyébe igazgatóvá dr. Erdélyi Károly nevezetett ki. A betegeskedő Erdélyi Gyula tanár egy évre szabadságot tartott. A kolozsvári főgymnasiumhoz tanárokká kinevezettek: Mondik Pál, Rieth Károly és Vincze József.

— Margarin. Még mindig nagy mértékű a művaj Kolozsvárra való behozatala és itten való értékesítése. E vaj u. is marha fagygyuból, édes tejből Bécsben készült gyári uton. A készítményhez löszirt adnak, hogy a vaj szép sárga színt nyerjen. Ezt a materiát Kolozsvárt pékek, cukrászok, vendéglők veszik s használják. Árulják kereskedők is, sőt falusi asszonyok veszik boltokból és mint háznál készült, faluról hozott vaját adják el a tapasztalatlanoknak. Ha a hatóságok és a hivatott egyetek egy kissé ellenőriznék ezt a manipulációt, az erdélyi tejtermelőknél nagy szolgálatot tennének vele. Megjegyezzük, hogy a művaj nagyon olcsó; kilója 40—50 kr, míg a valódi vaj vételára 1 frt 50 kron is felül van.

— Reáliskola Kolozsvárt. Kolozsvár város törvényhatósági bizottságához ennek egyik tagja, Benel Ferencz ügyvéd, folyó év május havában egy javaslatot terjesztett be, a melyben a városi polgári fiú iskolának a fő-reál-iskolává való fejlesztését illetve átváltoztatását hozta indítványba. Ezt a nagy horderejű javaslatot, a városi tanács kiadta véleményezés végett az emlitett iskola felelősségbizottságának, a mely, beható tárgyalás és az emlitett iskola igazgatótanácsának meghallgatása után, véleményes jelentést előterjesztette a városi tanáshoz. Itt röviden csak annyit jelezünk, hogy a felelősségbizottság a reál-iskolává való átfélesztést helyesnek, szükségesnek és észszerűnek tartván, véleményes jelentését ebben az értelemben megtétetni, a mellett pedig az iskola

Hogy tudjam azt tenni? E még is, magtagadhatom e ezt a jogos kívánságát? Mily gyakran kívántam, hogy bár előjönne az a pillanat, De szívem elszorult, midőn parancsot a felszólítást hallgattam. Megmondjam neki, „gyilkos vagy és higamista“, két szón szívettem, az egyiknek az életét kioltottam, a másikra szegényt és nyomorúságot hoztál?

Ez a dolog lehetetlennek látszott. Készen próbáltam kimondani azokat a szavakat, de tikkadt ajkaimon mind a kétszer elhaltak. A harmadik kísérletnél felugrottam, és két kezemet előre nyujtva esekelő hangon kiáltam —

— Oh Lester, te tudod! Ne kényszeríts azt elmondani — hiszen te tudod.

Ekkor minden erőm elhagyott és sirni kezdtem, Lester az én tehetetlentől előre nyujtott kezeimet megfogta, és az ajkaimból emelte.

Igen — mondá, — én többet tudok, mint te gondolsz — többet, mint a mennyit te tudsz, te kedves, jó, nemes lelkű, gyöngéd szívű kis leány! Én érzem, hogy te nem ítéltél el. Te azt kívánod, hogy védelmezzen magamat; de, hogy tehessem azt, míg nem tudom, hogy minő bűnökkel vagyok vádolva?

— És aztán — és aztán?

Oh, mily mohón néztem a szemébe, és az a remény, mit oly kemény feladat volt megölni, ismét új életre ébredt.

— Még nem tehetem. Fil, előbb te beszélj, mond meg, hogy mit és mennyit hallottál, és kitől hallottál.

E szavakra leestöttem a fejemet, és ő, hallgatagszomat félremagyarázva, szomorúan folytató:

(Folytatása következik.)

sz. 485—1897.

622. (3—3)

Árlejtési hirdetmény.

A vezetésem alatt álló kir. javítóintézet részére az 1898. év folyamán szükségelendő körülbelül 21000 klgm. barna- és 200 klgm. fehér kenyér, 300 klgm. száraz zsemlye, 2600 klgm. marhahús, 300 klgm. sertés- és borjúhús, 16000 liter tehéntej, 200 liter tejföl, 1200 klgm. sertészsír, 600 klgm. 1-es, 700 klgm. 4-es és 900 klgm. 5-ös számú buzaliszt, 1000 klgm. szemes fehér bab, 500 klgm. borsó, 800 klgm. lencse, 350 klgm. 1. oszt. Rang. rizs, 350 klgm. buzadara, 600 liter 12%-os ecetszesz, 600 klgm. őrölt konyhasó, 50 klgm. süveg cukor, 20 klgm. rózsapaprika, 30 klgm. juh turó, 50 klgm. grói sajt, 5 klgm. köménymag, 900 drb. tyuktojás, továbbá 500 köbméter kemény tűzifa, 2600 klgm. kőolaj, valamint 118.50 méter. szürke posztó, 306.00 méter. csikos ruhavászon, 405.00 méter. oxford vászon, 372.00 méter. calico, 120 drb. kész zsebkendő, 66 méter. szürke kalmuk, 162.00 méter. törő vászon, 72.00 méter. nyári kapeza vászon, 72.00 méter. téli kapeza vászon (barcheud), 189.00 méter. vankos-héj vászon, 180.00 méter. kék kötény vászon, 15.00 méter. vatir vászon, 100 drb. csontgomb, 1440 drb. ércgomb, 900 drb. czeruagomb, 699.00 méter. 5-ös sz. galand, 27.00 méter. nyakkendő vászon, 24.00 méter. viaszos vászon, 90 drb. szalmakalap, 153.50 klgm. talpbőr, 45.00 ko. fekete tehénbőr, 13.50 klgm. talpbélés, 90 pár patkó és 60 darab nadrágszija szállításának vállalkozói biztosítása tárgyában a nyilvános árlejtés 1897. évi aug. hó 28-án délelőtt 10 órakor fog az igazgatóság irodájában megtartatni.

Megjegyeztetik, hogy a szürke posztóra külön is lehet árlejtetni, a többi ruházati anyagokra pedig a feltételekben megállapított csoportok szerint.

A ki árlejtetni óhajt, köteles az árlejtés megkezdése előtt az árlejtés feltételeit — annak elismerésével, hogy azokat olvasta és feltétlenül elfogadja — sajátkezüleg aláírni s az ezen feltételekben megállapított bánatpénzt (az összejáratási összeg 5%-át) készpénzben, avagy óvadékképes értékpapirokban az árlejtést vezető kezéhez letenni.

Árlejtetni lehet szóval és írásban. Árlejtetni kívánók tartoznak a szállítandó cikkek beszerzési forrását (hazai vagy külföldi gyártmány) pontosan megjelölni, mely körülményt a szállítás alkalmával az illető cég névjegyével, illetve iparkamarai bizonyítvánnyal kötelesek igazolni.

A hirdetményben elősorolt összes élelmi cikkeknek a vásárlásból az intézetbe való beállításáról az igazgatóság gondoskodik.

Az árlejtési feltételek ezen hirdetmény közzétételétől kezdve a fent kitett időhatárig mindennap d. e. 9 órától 12-ig és d. n. 3 órától 6-ig lesznek az intézet irodai helyiségében betekintés végett kiállítva.

A kir. javító intézet igazgatósága.

Kolozsvar, 1897. évi július hó 31-én.

Kovács József,
igazgató.

A brassói portland cement-gyár

ajánlja az általánosan kitűnőnek elismert

Portland Cementet

felelősség mellett

folyton egyenlő és teljesen megbízható minőségben, bármely vasuti állomáshoz szállítva, a legolcsóbb árban.

Kolozsvar kapható:

Klemm Pál fakereskedő urnál (Telefon 79.), Tessitori és Gurisatti beton-vállalati cégnél és Segesváry és Társai kereskedő urnaknál. 99. (24—x)

MOLL SEIDLITZ POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor- és altestbántalmak, gyomorgörcs és gyomorhív, rögzített székrekedés, májbántalom, vértelenség, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen, — jeles kánszerek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett. — Ára egy lepecsételt eredeti doboznak 1 frt o. á.

Hamisítások törvényileg fenyítettek.

MOLL-FÉLE FRANCIA BORSZESZ ÉS SÓ

Csak akkor valódi, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét tünteti fel és „A. Moll” feliratu ónozáttal van zárva.

A Moll-féle francia borszesz és só nevezetesen mint fájdalomcsillapító be-dörzsölési szer közkönyv, és az a meghülés egyéb következményeinek leg-ismertebb népszerű. — Egy ónozott eredeti üveg ára 90 kr.

Moll Salicyl-szájvize.

(Főalkatrésze: fűzősavas szikló.)

A mindennapi szájtisztításnál különösen fontos bármely kora gyermekek, mint felnőttek számára; mert a szájvíz a fogak további épségét biztosítja s egyszersmind óvszer fogfájás ellen. — Egy Moll A. védjegyével ellátott üveg ára 60 kr.

Főszétküldés:

MOLL A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által, Bécs, I., Tuchlauben 9. sz.

Vidéki megrendelések naponta posta-utánvét mellett teljesítettek.

A raktárakban tessék határozottan MOLL A. aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni.

Raktár Kolozsvar: Wolf J. gyógyszer. — Deesen: Nik Ferencz. — M.-Vásárhely: Bucher Károlynál. — N.-Enyeden: Kovács József gyógyszer. — S.-A.-Ujhelyen: Malartak G. 116. (26—52)

PERE ISTVÁN festék-kereskedésében

563. (2—10)

Kolozsvar.

Hid-utca 29. sz. a postával szemben.

Kapható minden szín-aránylatban a legjobb

Borostyánkő padló lakfesték,

Parkett padló fénymáz és fényezők,

Spiritusz lak padlófesték,

Burnolin matt butor beeresztő fapácz,

Különböző kész olajfestékek,

Poloska-, Moly-, Sváb bogár és egyéb rovar irtók. Festés kellékek és ecsetárak.

— Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek. —

Helyi- és utazó ügynökök

kerestetnek, **mennyezet** (Stuccatur) nádszöveteknek, mellékfoglalkozás képen és az eladott érték után számítható jutalék mellett való eladására. Ajánlatok Nádszövő gyár Mező-Kapus cím alatt postán közvetlenül küldendők.

EGYEDÜLI RAKTÁR:

TAUFFER FERENCZ UTÓDA

607. (2—10)

KOLOZSVÁRT.

Egyedüli raktár:
Tauffer Ferencz Utóda
Kolozsvar.

Egyedüli raktár:
Tauffer Ferencz Utóda
Kolozsvar.

EGYEDÜLI RAKTÁR:

TAUFFER FERENCZ UTÓDA

KOLOZSVÁRT.

OCCASIO!!

Csalán vászon női ruhára 1 méter — 14 kr.
" " 1/2 végenként 1 méter — 12 kr.
Színes csalán vászon női ruhára 1 méter — 20 kr.
J6 mosó Cretonok 1 méter — 20kr.
J6 mosó Cretonok francia 1 méter — 25kr.
J6 mosó Levantin francia 1 méter — 30 kr.

Delainok minden színben 1 méter — 50 kr.
Delainok valódi francia 1 méter — 60 kr.
Áttört és himzett francia batis 1 méter 60 kr.
Színes mosó selyem 1 méter 80 krtól 1 frt-ig.
Színes Tafft és Glassek 1 frttól 1 frt 20 krtig.

IZAY ÁRPÁD

(GÁMENTZY JÁNOS UTÓDÁNÁL.)

586 (6—8)

Legnagyobb Gazdasági Gépraktár

A D. M. OSBORNE & Co. AUBURN erdélyrészi vezér-képviselőség.

Ajánl a legtökéletesebb munkát végző arató-kéveket, arató-marokrakó- és fűkaszaló-gépeket, széna-gyűjtőt.

Továbbá Cséplőgépeket, gőz, ló és kézierőre, Szelelő-rostát, Trieurt, Szecsavágó, Répavágó, törökbuza-morzsoló stb.

— Legolcsóbb gyári árakon és kedvező fizetési feltételek mellett. —

Tauffer Ferencz Utóda

Kolozsvar, belkőzép-utca 6. sz.

Öltetve a Királyhágón tuli esős, szilárd, hajtatlan magyarságunk idevonásait: az egymás tűzhelyeinél találkozó társadalmi régek és népfajok közeldése és összesimulása a legdábbabb politikai igazságok közepette is fog következni.

Ezeknek megvalósítása oly szent és határozatos cél, hogy teljes bizalommal és reményekkel tesszünk eleget közgyűlésünk határozatának, hogy a fölhívással a fenti célok érdekében megalakult Erdélyrészi Kárpát-Egyesületbe a tagul való belépést és törekvésüknek támogatását kérjük. Az erdélyrészi és anyaföldi vármegyékben osztályaink immár megalakultak, a menedékházak építését megkezdettük, az utak nyitása napirenden van, a kirándulások rendezésével már sikerrel értünk el, fűrdőinket egy alapos, képekkel gazdag illusztrált könyvben leírtuk, az erdélyrészi uti kalauzt most adjuk ki, a természet színeiről színes akvarell képeket hoztunk forgalomba, az ország részlegesebb pontjait, a Székelyföldet egy gyönyörű díszmunkában ismertettük, a tagokkal való folytonos érintkezés végett közkezeletűségnek örvendő ingyenes lapot adunk ki, utjelzéseket csinálunk, a külföldi sajtóban ismertetőket tesszünk közzé, egyszerűen a mozgalmat az érdekek minden vonalon megindítottak ugyanarra, hogy nagy munkásságukat az ezredéves kiállítás jury-tanácsa a kiállítás nagyremmel tüntetett ki. Nincs kétségünk benne, hogy ezáltal hasznát, nemzeti ártóssága megtalálják az utat a nagy közönséghez és eme fölhívásunk alapján meggyőződünk azt a támogatást, melyre szükségünk van, hogy a szépen megkezdett hazafias munkát tovább folytathassuk. Ezért tehát tisztelettel kérünk mindenkit, a kit Földházaunk megtalál, egyesületünkbe ez iven tagul belépni és erre másokat is buzdítani kívánunk.

A rendes tagság évi díja 3 frt, az alapító tagságé 100 frt, az örökös tagságé pedig 500 frt. Ezzel szemben egyesületünk ingyen küldi meg Erdély czimel megindított honismereti fényes kiállítás, illusztrált lapjait; ingyen küldi meg nem vállaltakozó kiadványait, a minthogy már kiosztottuk tagjaink között a térképekkel ellátott uti kalauz első kiadását és "fűrdő" leírását. Kedvezményeket és adunk tagjainknak a csoportos utazásoknál, s az erdélyrészi fűrdőben való tartózkodásoknál, sőt tagjaink részére külön átlátó telepet is létesítettünk a nagyanyos fekvőágyi Domhaton és Radna-Borben. Tagjaink kirándulások alkalmával a földművelési- és pénzügyminiszter urak engedélyt következtében az erdő-és a bányászati hatóságok megszálhatnak és az altszti személyzet utbiztosításait igénybe vehetik.

Magyarország jobb kezének, Erdélyrészek közgazdasági fejlődése, kulturális haladás egyik nemzeti nagy kérdését tesszük le a hazafias közönség kezébe, remélve és bízva abban, hogy áldozatkészségével azt a legrövidebb idő alatt megoldandja. A támogatásunk van az erő és mi ezt az erőt kérjük, hogy munkánk hasznos legyen az országra és annak nemzeti erősítésére.

Kolozsvárt, 1897. aug. 4.

Honfiai törvöllettel:

József Agost főherceg,

az E. K. M. védője.

Br. Bethlen Bálint, Br. Feilitzsch Arthur
elnök, társelnök,

Radnóti Deszö,

főtáskár.

Vonatok közlekedése

a kolozsvári államvasúti állomással.

Kolozsvárról indul Budapest felé:

Sz. v. reggel 7 óra — percz. Gorbóig.

Gy. v. d. u. 5 " 40 " (Tövis

Aradon át ideiglenes.)

Sz. v. este 6 óra 13 percz. Gorbóig

V. v. d. u. 2 " 28 " "

Bánffy-Hunyadtól—Budapestig:

Sz. v. reggel 4 óra 02 percz.

Gy. v. reggel 6 óra 40 percz.

Egerestől—Budapestig.

Sz. v. reggel 7 óra 52 percz.

Sz. v. este 7 óra 09 percz.

Mákótól—Csucsáig.

V. v. délután 2 óra 23 percz.

Budapest felől érkezik Kolozsvárra:

Sz. v. reggel 6 óra 59 percz. 1*

V. v. " 6 " 14 " 2*

Gy. v. d. e. 11 " 03 " (Arad—

Tövis felől ideiglenes.)

V. v. este 5 óra 22 percz.

Sz. v. " 8 " 32 " "

1*, 2*. Ezen két vonathoz a Budapesti

járó utasok átszállhatnak a saját felelősségükre.

Az 1* alatti vonatról 78 percz. — A 2* alatti

vonatról 73 percz. várakozási idő van a 3 km.

távolság megtételére.

Kolozsvárról indul Brassó felé:

Gy. v. reggel 6 óra 11 percz.

Sz. v. " 8 " 40 " "

V. v. d. " 2 " 10 " Tövisig.

Sz. v. este 8 " 48 " "

Sz. v. " 11 " 10 " "

Brassó felől Kolozsvárra:

Sz. v. reggel 4 óra 35 percz.

Sz. v. " 6 " 45 " "

Gy. v. d. u. 5 " 24 " "

Sz. v. este 10 " 46 " "

Kolozsvárról indul a szamosvölgyi vonat:

Sz. v. reggel 7 óra 25 percz.

V. v. délután 4 " 33 " "

Szamosvölgyi vonat Kolozsvárra érkezik:

Sz. v. reggel 9 óra 32 percz.

Sz. v. délután 5 " 35 " "

E menetrendet azért közöljük ily áttekinthető alakban, hogy olvasóink a lapból kívágyva, tárcájukban elhelyezhessék.

Főszerkesztő:

BARTHA MIHÁLY.

Felelős szerkesztő és lapfolyósító:

MACVARY JENŐF.

NYILTTER. *)

Az „Ellenzék” 1897. júl. 12-iki számában közölt kéresemnek is eredménytelensége után, valamint annak magyarázatát is, legyem szabad a következők nyilvánosságra hoznom. Az életbe kikerülve — balsorsom a most baróssággal kitüntettet, akkor még — nagyságos — idős. Zeyk József főle uradalomhoz vezetett 1879. febr. 10-én, h. e. g. évét, mint segéd-gyűst — több helyt töltöttem; alig egy év után pedig kineveztek gűstnek, áthelyezve M. Csahojba, honnan, megiszonyodva elődöm leszámoltatása és kielégítettésétől s más elődöktől — és ról hallottaktól, tapasztaltaktól, valamint a birtoknak nyomorult állapotban tartásától, már az első percbe megszöktem, ha e tettem látszólag gyávasággal nem járt volna, de így maradtam (s lettem egy — a grófnő önagsága tisztjét, hol talán a rossz szellem nem uralkodhatik annyira — tisztet kivéve, az uradalomnak, 10 1/2 évvel, ebbe a felszabadban — majdnem legtöbbet szolgált tisztje, egyházamban) az egy 1000 holdnyi birtokban, melyben ugyan szántó alig 200 holdnyi volt — szerzte szét tagosítatlan, a többi szőlő, rét, legelő s egy 5—600 holdnyi erdő: instrukció pedig: 2 mond két drb. ökrös és 4 drb. ló, hátulak-gabona és pénz fizetések, (melyből ma is van — írásbelileg is ígért — fizetetlen, elődömmel), valamint átdortozás elég bővön, mely birtokra 1877—8-ban 1853, 1878—9-ban 2242 frt lett érő fizetése, juh-, sertés-, nyáj-, phyloxera-át ment szőlő mellett — s talán ep ezekért annyi jövő elsőbe természetű csapás, utóbbi pedig felsőbb okokból mindegy rendetlenül nyelvetett — s mely birtok kiálva volt nekem, hogy bér fejében az adott fizetsem, az épületeket tartam lenn s a 18 holdnyi szőlőt műveltessem; ezt a birtokot kellett átvennem — 200 frt pénz, 10—12 drb. marhatartás, lakás, veteményes s alig több, mint szükségletre elég bér és gabona járandóság — évi fizetés mellett, tisztai kezeltre, a momentán szükségekre vett, egy 39 v. tengeri, számomra pár véka buza s talán 30 mond harmincz frt pénzzel, ugy, hogy jó ideig még szóval sem feleltek kéréseimre, hanem fedeznem kellett — állattartásom beállításának mellőzéseivel — sajátomból a gazdaság szükségleteit, az előlegesen szóval kapott instrukciókat és más vérmes-ígéretet helyett; ezt a birtokot kezelttem, csak az uradalmi levelek szeint is eléggé tanusított, keservesen, 10 évig majdnem, a birtokon eszközölt érték emelkedéstől eltekintve, ugy, hogy átlag 700 frton felül jövedelmezett (minek elérésében, — zárjel közt említve — nemcsak az annyira, bent heverő pénzem, hogy 3—4 évig marhatartásom sem volt beállítva, mert, ha ma adattam el otthon egy drb. földet, mire az ára hozzáért, már ezer udvari szükséglet helye volt, segített; hanem az is, hogy majd mindég saját ökrös is dolgozott, amugy folytonosan, nem pedig jatekból), az erdő érintése nélkül s a phyloxera bekészönése mellett, a nélkül, hogy pénznaplóm csak egy hónapját is zártam — zárhattam volna le, megfoghatatlanul, de, az uradalom önző kapzsisága mellett, tényleg plusz maradvánnyal; sőt mentől tovább, annál bennebb süllyedtem, ugy, hogy én a szegény ember és a 200 frt pénz fizetése hivatalkos 1888 májust már 2875 frt 13 kr. minus — pénznaplói — különbözettel kellett lezárnom, az uradalom folytonos hazug ígéretei dacára, mi ugyan nem sok az 1 1/2 éves Balaskó nevű gűstünknek a 3000 frtjához képest, de hozzáam mérve elég, hogy a kár tönkre is tegyen, mire Csahojba menekitem öta, leginkább az ott nyert benyomások után, mindég el voltam készültve, ugy, hogy erkölcsi romlással is, hogy esetleg csak engem tehessenek tönkre, ugy 7 évig nem is nőttem; nőtölésem gyerekeim után pedig, midőn még jobban sodortak befelé, nem érezvén pénzem biztonságban az uradalomnál, s élet goudjaim is fokozódván, kénytelen voltam felmondani, hogy rescirozva a meglovót. (A Zeyk udvar nagyon jól tudja és tudta mindig, hogy egy szegény tisztnek teljes igazsága mellett sem szabad perelni, volt uradalmát sem, mert annak csak a szelével is, több, mint elidegenítvén az összes princiálisokat — önmagát tehetetleníti — öli meg! S midőn én most, több, mint perelek, s így több, mint a per érintett következményeinek teszem ki magamat jelen

tenyemmel, hiszem, hogy legkevésbé ártulék belyegeznék s talán méltán is! De na még közvetlen alaposan nélkül! Ösztályunk helyzete, hogy mily miserabilis hasonló uradalmaknak? Azt csak mi éreztük nyögjük! Azt a világ nem tudja, de azt talán megengedi nekem, hogy egy pár %-a az uradalmaknak is, lehet kifogásolható is, ép ugy, mint más osztályoknál), legalább középkorom — annak munkagyűmölését — mentsem meg. Felmondásom után marasztottak, annyira hosszasan, hogy dacára, miként negyed helyett félévvel előlegesen mondtam fel, mégis — kisegítendő az uradalmat — időmen túl ültem, de én feltételeket szabtam, pl. hogy jövőre elmenetelen esetén ne tehetetlenítsenek állás keresésében azzal, hogy teljes leszámolásom után is csak napokkal kaphassam ki bizonyítványaimat (mint jelen esetben is történt, hogy ugyszólván az utczára kénytelenítettem menni, felajánlott jóindulattal nem akarván jogosultságomból tolatodó lenni, ugy is sok másokhoz képest, én még vendégszeretben is részesültem), valamint, hogy év végére pénzem kikapjam s előtől 9 évi szolgálatom számadásainak kötelezettsége alól felmentessék stb., stb., mely feltételekből azt; hogy „pénzem az év végére kikapjam” nem fogadták el, hanem hosszabb terminust tettek, mibe nem egyeztem, dacára, hogy azt a feleletet kaptam, miszerint: „ha elmegy sem kapod meg pénzed elmenetelidkor, mert kell stáfrangra stb.” Még föllem is bizonyu arzatlanugy recitálni is! Mire azt fellevé: „Inkább ma vesszem, mint holnap, stb.” Alottam termem mellett, az előbbi kijelentés dacára, a sors — véletlen, kedvezni látszott — a pénztár-rafineriák dacára, rendbe jönni kezdett, csakhogy: „Az ördög nem alszik”!

Terhemre irta az uradalom — felmondásomkor és leszámolásomkor — 1888 nyarától, 1889 nyaráig az összes abrakolást, mit az uradalmi jószágok, valamint kisrészben 1888 nyarán saját, de folytonosan uradalmi igás munkát végző állataim — számadás igazolhatja — szokás szerint — ettek; összesen 292 v. ékát! Hazudván az uradalom: „Az uradalmival sem volt szabad, s te a magadéval is ettetél, tehát fizessd meg!”

Ez sem volt elég! 1888. őszén — felmondásomkor, mindjárt — a következő incidens történt: Termés utáni átadólak (nem pedig felül vizsgálólak) a magtári készletet mérte át nekem az uradalom jószág igazgatója által, mi álltam, szolgálatom első éveibe, már egyszer törölt és így feltűnő nem volt azért sem, mert a nagyobb gabna termelő birtokainkba minden éves volt az átadólak, felmérés, másrészt az majdnem természetes, hogy elmenővel szembe a felügyelő, ellenőrzés éberbör kell, hogy legyen, sőt magam részére is csak megnyugtatóbb lehetett; itt megemlítem, hogy termés óta a számalas arató részen, szemés szegődvényesek járandóságán és vetőmagom (ez utóbbinak a jávára, elődöktől hallott előírás kijátszására, félig nyíltan, mindég loptam a „termés”-ből) s esetleg még hasonlóknak, de elszámoltakam kívül. Jószág igazgató felméréstől jelenlétéig még a géprész sem lett kiadva, sem pedig semmi nem eladás nem történt! Mi az ellenőrzést, utánnyomozást nehezíthette volna; A felmérés folyt, midőn, talán első este, séta közben beszélgetve, jószág igazgató mondja: „Igen kíváncsi volnék, addig is, míg kész lesz a felmérés — hozzávetőleg is — tudni, hogy mennyi buzánk termett?” Kíváncsisága indokolt is volt, lehetett, mert ez a termés volt 10 évi szolgálatomnak legszébb ténye, tetele (ilyen termés eredmény, mely nem egész esetleges volt, több nem volt az előtt Csahojba), s hogy később jutalom helyett, éppen érte több mint gyalázatos és lelemetlen, pellengérré tevést és megkárosítást kaptam, az nem egyéb, mint igazolása annak, hogy: a lelemtelenség nem esmer határt! határtalan!

Kérdezzen meg egy aratót s számítsom egykiesít utánál! (megjegyzem, hogy én hozzávetőleg tudtam, sőt azt is hiszem, hogy ő is tudta, hogy tudtam, eltekintve attól is, miként körülbelől már ezelőtt, kérdésre kellett tudatnom, hogy hozzávetőleg, mennyi lesz eladó? de, mert nem szoktam volt mondani, rendes felmérés előtt, határozottabban, nem mondtam a jól eszerve engem, a sem kérte, ugyan meglehet, hogy az „arató” említése is csak példálózás volt (?) annyival is inkább, mert jól tudta, hogy rendesen végzett próba cséplések sem szoktak találni (talán nem fogja megfogadni (?), hogy ébendorfi segéd koromban együtt csináltuk volt egész penderitálával 1879. nyarán, azt a próbacséplést, mely ugyszólván hozzávetőleg sem talált, dacára, hogy az összes cséplést, rostálást és felmérést is sajátlag — több mint — ellenőrizte, miből okulva, több rendes próbacséplést mai napig sem végeztettem), hát akkor, miként találjon az arató rész utáni következtetés? Melynek kiadásánál, vesztésén egész biztos ellenőrzést nem csak nem esmerek, de, sőt a házszálig szigorú kiadástól majd mindenki, önként is eltér, azonkívül az arató bizva a kézi rostájába, gazosan is zsákba méri, ami esetünkben pedig a mellett is, egész nevétséges volt az összehasonlítás, illetőleg következtetés: levén az arató rész lóval nyomtatva s

szokás szerint gazosan a szerűről felmérve, míg az uradalmi gépelődött magtárba piaczképes, rostálva mérődött fel. Mire visszakiatam fűrdőni, demondta: hadja most el, majd később s reggel is utána nézhet, számíthat stb.; tehát: később egy volt aratót megkérdézve, utána számítottam s egész csodálkozással látom, hogy körülbelől talált, mit még véletlenül sem akarna megengedni, elkezdtem gondolkodni s csakhamar eszembe jut, hogy a szomszéd „Orbó” falusi ugy 9 holdnyi buza termésnek külön részes aratói voltak, de a termésé irthon (is gépelődővén) benne az összes között! Sigyreggeli találkozásunkor mondam jószág igazgatónak: „Az nem talál! a szerent az orbói buza hiányozna!” Mire (megjegyzem, hogy ő nem is tudta előzőleg, míg, ekkor nem mondtam, hogy a szomszéd Orbó községben más, odaválórészes aratóink voltak) gyalázatosan tettettet, ravasz, csodálkozó és álszenteskedő gyanúsítást kifejezőleg (mimika és hangsúly!) valamilyen formát kért: „Hát, hogy lehet az?” erre én más, tisztaságesebb feleletet nem tehettem, mint, hogy oda löktem mintegy (szintén valami ilyen formát). „Ugy lehet én loptam el! (?)” Mely után egy kinoszűnt el állott be, mit ő megszakitva, más tárgyról folytattak a beszélgetést stb. s ezt többet egyikünk sem hozta fel, érintette és zsep-tembortól májusig, azaz ugyszólván leszámolásom utánig, midőn is: Dacára, hogy felmentvén, összes 9 évi számadásom kötelezettségének terhe alól, egy csepp sem volt, leszámolásomkor felületesen átfutva minden naplót (még a magtári is!) azokat félretéve, monda: „Ezekben hibát nem találtam, de, mert te az őszszel, az orbói buzát szembe lökted, én szeretném az annak megfelelő pénz mennyiséget pénzből vissza tartani, míg ezt illetőleg utannad nyomozva, kezelésed hűségéről jobb meggyőződést szerzek; hanem azért teljesen el, leszámolhatunk, oly formán, hogy te adsz az uradalomnak egy nyilatkozatot, mely szerint nincs semmi követelésed az uradalom, s viszont az uradalom is ad egyet, mely szerint ennyi s ennyi pénz maradt benn az uradalomnál, mit megkapva, a nyilatkozatot egyszerien vissza adod, mi után minden további hosszadalmas, irogatás, stb. nélkül készen rendbe leszünk. Mire rövid felelettem csak az lehetett és volt, hogy: „Szívesen beleegyezek!” Még azt sem említettem, sem más egy szóval sem, hogy ösztől, nyárig nem volt-e elég idő az utánnyomozásra? Hanem: megadtam a nyilatkozatot, sőt még egy más és ideiglenesen s ohaja ellenére, és míg a takarékból kivéve beküldöttem a pénznapló különbözetem által, nem futott buza ár különbözetet (az összes csahojai termésnek váva vissza követhetve a 9 h. Orbóira — 360 vékában állapítottuk meg s 1 métermázsát 6 forint 20 krajczárra számítottunk volna, de az összes árt hiszem szántszándékkal — javamra, — nem jólelkűségből, hanem, hogy zavarost csináljon halászata terrenumál, — elvétette s kérésimre se javította ki), de azért ez írást sem kaptam soha vissza, nem hogy az utánnyomoztatásom eredményéről tudattak volna maig is, sőt az 5—600 frtom zsebrerakva tulajdonos megutóbb említett, s jogtalanul visszatartott iratomra is hivatkozik a másik nyilatkozat mellett, mint okmányra közelebbi levélbe, mire sok más mellett megírtam azt is, hogy talán engem is megsegít okmánytalanságom! (?) stb. de mikor arra került a sor, hogy az uradalom is adjon vizont írást, akkor hajlandósága dacára kijelentettem, hogy az uradalomtól nem fogadok el írást, hazudva, hogy bízom a becsületében! Kijelentettem azt is, (ugyan ez időben), hogy perelni sem fogok önszántulag soha! S hogy ha megis kapnám pénzem, azt, mert alaptalanul s ily gyalázatosan és lelemetlenül gyanúsítottak, a magam czéljára fel sem használnám! sőt kiero-skakolt (engem, — a pellengéretett „tolvajt ki (nem könnyen eltehető pénzt, hanem) 360 régi véka (a 30 l.) buzát loptam”, leszámolásom után is bizalmi megbízásokkal zaklatlak) bucsu-levelemben azt is ha alkalom nem adódik, nem is érintkezem többet, az uradalommal, de az uradalom abbéli ohájának, hogy titokban tartsam ez ügyet, ellentmondtam, és tettem! S dacára ez utóbbinak, ma is engednem az uradalmat saját lelkiismeretén nyugodni, ha ezelőtt 2—3 évvel véletlen a vasutón tudomásomra nem jut, hogy engem bűnbakkul állítva fel az uradalom, az én példámmal, türelmemmel veszik rá, mintegy nyugtatják meg az újabb áldozatokat (megnevezhetőleg sok van ilyen, levén az aranylakadalom körüli jószág igazgatók egyik ördögi, s tulajdonos által szentesített és magárá telt, helyeselt passiója: a balsorsok odavezérelte, gűstti családok anyagi és erkölcsi tönkretvérese, kedveskedvén elsőlv tulajdonosnak, s egyszerűen ezáltal szerzővő önmagának érdemeit, melyről, mint alapról gyűjtetheti már is tekintélyesre nőtt vagyonát, utóbbi pedig lelkiüdülése szolgál) a több, mint megrabiasok alkalmával, mire ügyem, az ígért és becsületre bízott, utánnyomoztatásom utáni jobb meggyőződés szerénti tisztázását, hogy vagy lakoljam, mint jel-

lemtelen „tolvaj”, nemcsak a nyilvánosság, hanem a törvény előtt is, vagy pedig több mint elrabolt pénzem jótékony célra letétesek! Kértem rendre jószág igazgató Tekintetes Dávid Antal urtól, tulajdonos méltóságos idős. br. Zeyk József urtól és agrófnő ő méltósága nevében a méltóságos családtól, valamint negyedsorban fent érintettem a nyilvánosság előtt az uradalomtól, de kitérő alaki s később más fokban hallgatolagos feleleteket kaptam, melyek logice nyíltan kiáltják szemembe: „te loptál! te tolvaj vagy!” s melyekkel sem anyagi, sem erkölcsi oldala ügyemnek tisztázása nincs, s mert akkor, még ezelőtt nyolcz évvel (hiszem bizonyíthatólag) kijelenttem volt, hogy önszántulag perelni nem fogok, a legnagyobb sajnálattal, kénytelen voltam ez ügyet leplezetlenül bár röviden és hézagosan a nyilvánosság elé hozni, levén becsületem kenyérkereső eszközöm is, (míg a gazdagoknál az nem életföltétel!) Így állna ez természetesen, meg sajátlag: kényerem nem alterál s lelkiismeretem tartom legfőbb bírót, mely csak egy osztályt és nemzetiséget gyűlöli, ítél el, a gazembereket, mely közt a fenti ügyet kivéve, igen sok más alapon magamat is! Kijelentve, hogy ha az elődők, s a jól tudott tények dacára, lelkiismeretem engedi, a mlt uradalomnak, akkor tarsa meg pénzem! S kijelentve, hogy ha eredetiben benlévő számadásaim, valamint csak az uradalomnak kezeim közt levő (tanu előtt kivonatolt) levelei (nem számítva, de fenntartva az én érdekesebb és újabbani leveleim másolatait), melyeket, s többbet is őszinte, komoly czélra bárkinek szívesen megmutathatok, valamint általános jellemzésű az összes volt Zeyk József és a vele összekötött Zeyk Dani utód-féle tisztje és bér-lők, esetleg ezek utódainak eskü alatti kihallgatása, s a lényeges tények mást mutatnának fel, akkor én vagyok és legyek a lelemtelen „tolvaj” és gazember! Ellenkezőleg pedig a nyilvánosságot kérem ítélőbírául, bocsánatot kérve tőle megkárosítottasom és pellengérré tételem tudatában kénytelen és eltörpülő kemény kifejezéseimért, s kijelentve, hogy e szűk keretbe be nem fért, bővebb felvilágosítás őszinte, komoly czélra bárkinek szívesen megadom, megmutatom, valamint azt is kijelentve, hogy minden esetleges, jelen soraimmal és előző leveleimmel lényegileg ellentmondó nyilatkozatot, vagy bármilyen más 1—2 specialis privát harmad személyt érte sajátlagilag, esetleges nyilatkozattól eltekintve, jelen tárgybaniakat előre is alaptalan hazugságnak nyilvánítok levén ez ügy tollra méltóbb, közérdekes és tanulságos is! Hogy a jobb nem tudásában — hiszem — a fantiéken alapuló nyert nagy méltósághoz és a nagy vagyonokhoz becsületeket, már elintézését kéro leveleimre, mint hallám, örltnek híresztelésemmel, s lehet más hasonlókkal is, akarnak szerezni, mondhatni negatív uton, megjegyzem, hogy talán lesz alkalom valaha a leveleiket is közölhetni, melyekből „örltségem stb., avagy az ók becsületeségük symptomái is kitűnhetnek!”

Szász Farkas.

Osztálysorsjegyek

eredeti árban kaphatók a

m. k. dohánygyátságosdében.

Kolozsvárt, Főter 2. sz. a.

(2—*)

Erdélyben a legrégibb,

25 év óta fennálló

CZECZ PÉTER

első és legnagyobb temetkezési intézetét

áthelyezte

Jókay utca 3. sz. New-York szálloda mellé.

A hol is elvállal helyben ugy mint vidéken a legolcsóbbtól a legelőnyösebb temetési rendezést.

5—5.

Telefon sz. 253. Lakás telefon 254.

Van szerencsém nagyérdemű vevőimnek becses tudására hozni, hogy a

Trencsintér 1. szám alatti

FIÓK-ÜZLETEMET

a Belhid-utca 16. szám alatti

FŐ-ÜZLETEMBE

áttettem.

Igen becses pártfogásukat továbbra is kérve, maradok kitünő tisztelettel

Benyovits István,

szíjgyártó.

2—2.

Tihanyi R. cégnek

teljes felhagyása miatt hatóságilag engedélyezett

VÉGKIÁRUSÍTÁS

az áruk meglepő olcsón szerezhetők be.

A berendezés eladó, az üzlethelység kiadó.

Tisztelettel:

TIHANYI R.

Hidutca 8 sz.

(2—3)

VALÓDI SZÉKELY FENYŐPÁLINKA

kapható
5 literen felüli mennyiségben

korsókban és hordókban,

UGRONÁKOS

jóságberlőségénél Székely-Udvarhelyt.

— Ára literenként 45 kr. —

Nagyobb megrendelésnél árleengedés.

508. [5-5]

Legolcsóbb bevásárlási forrás!

KOHN LAJOS

KOLOZSVÁRT

Belhid-utca 24. sz., (a Posta-palota mellett.)

Egy meter Voil 18 krtól felfelé.	1 pár gyermek fél cipő 50 krtól 80 krig.
Egy meter francia Satin 35 krtól felfelé.	1 pár magasszárú gyermek hegy-mászó cipő 1 frt 20 krtól 2 forint 60 krig.
Egy meter dupla széles ruhazövet 30 krtól felfelé.	1 pár női komot cipő 95 krtól 1 frt 80 krig.
Egy meter d. szél. fekete terno 60 krtól felfelé.	1 pár női kivágott cipő sevro 1 frt 70 krtól 2 frt 40 krig.
Egy meter csipkefüggöny 15 krtól felfelé.	1 pár kivágott laeczipő 2 frtől 3 frtig.
Egy vég Siffon gyolcs 4 frt 50 krtól felfelé.	1 pár női czuggos cipő 2 frt 80 krtól 5 frtig.
Egy vég Kreas vászon 3 frt 90 krtól felfelé.	1 pár női hegy-mászó cipő 3 frt 60 krtól 5 frtig.
Egy vég Rumburgi gyolcs 5 frt 60 krtól felfelé.	1 pár fiu czuggos cipő 2 frt 60 krtól 3 frt 50 krig.
Egy ablakszövet függöny 1 forint 40 krtól felfelé.	1 pár férfi czuggos cipő 2 forint 80 krtól 5 frt 50 krig.
Egy garnit. (3 drb.) ágyteríték 5 frt 20 krtól felfelé.	1 pár férfi hegy-mászó cipő 4 frt 40 krtól 6 frtig.
Egy garnit. (6 sz.-m.) Damast teríték 3 frt 50 krtól felfelé.	Egy fiu posztókalap 70 krtól 1 frt 20 krig.
Egy garnit. (12 sz.-m.) Damast teríték 6 frt 50 krtól felfelé.	Egy férfi puha kalap 95 krtól 1 frt 90 krig.
Egy férfi ing fehér 1 frt 10 krtól felfelé.	Egy férfi kemény kalap 1 frt 80 krtól 3 frt 60 krig.

Női ingek, esernyők, napernyők, keztyűk, zsebkendők. Paplanok, Canavaszok, Grádluk, illatszerek, söté botok, bőröndök, táskák és sok más kézmű, norinbergi, rövidáru szakmába vágó cikkek és gyermekjátékok rendkívüli olcsó árban kaphatók.

Gyermek-kocsik fedeles, 4 kerekű 5 frt 20 kr.

A nagyérdemű közönség becses látogatását kéri

kiváló tisztelettel

KOHN LAJOS.

Belhid-u. 24.

408. (6-8)

Magyar épület- és műlakatos-gyár résztvényitársaság

Iroda: Budapest. Gyár: V., Vigadóter, Thonet-udvar. V., Váci-út 104. szám.

ELVÁLLAL MINDENMŰ

ÉPÜLET- ÉS MŰLAKATOS-MUNKAT, vastető szerkezeteket, hullám-lemez építkezéseket, (raktárak, kapus és pályabódék, vízeldek stb.)

Különleges gyártmányok: Mezei- és iparvasutak a szükséges kocsikkal, téglakocsik és szabadalmazott téglamintázók; továbbá minden rendszerű kézi- és villamos személy- és teher-felvonók, valamint zajtalan gördülő aczélemez-redőnyök és napellenzők. 118. (12-13)

Uj szobafestő és mázoló üzlet!

Van szerencsém tudomására hozni a n. é. közönségnek, hogy

VARGA RUDOLF

Kolozsvárt, sánczalja-utca 14. sz. a.

— a mai kor igényeinek egy minden tekintetben megfelelő, —

Szobafestő és Mázoló üzletet

nyitottam.

Minél fogva bátor vagyok a n. é. közönségnek egyelműt felhívni arra, hogy minden a szakmába vágó munkálatokat, u. m. szobafestést a leggyorsabbtól a legdizesebbé kivitelig, továbbá épület homlokzatokat úgy végeztetben, mint olajban, nemkülönben ajtókat, ablakokat, padlókat, fűtőházakat, vasrácsok olajbani megfestését a leggyorsabb és legolcsóbb árban is képes vagyok pontosan, tisztán és izléssel végeztetni.

Aláírást kérem egy a helybe, valamint a vidéki n. é. közönség becses látogatását kéri.

558. 8-10.

Maradtam aláírás tisztelettel
Varga Rudolf,
szobafestő és mázoló.

Gazdatiszt kerestetik

ki nagyobb uradalomban már szolgált több évekig, erélyes, ügyes, nős és szakképzett legyen.

Ajánlatok, bizonyítványok L. K. jegy alatt kiadó-hivatalba intézendő. 619. (3-3)

SIMON ENDRE

belmonostor-utca 12. sz. alatti üzletében

minden néven nevezendő

FÜSZERÁRUK,

különösen

Cognac, Rum, Scheri és Malaga-borok

potom áron kaphatók.

617. (3-3)

Ugyanott

— egy teljes berendezés —

egészben vagy részletenkint

szállítandó.

The Continental Bodega Company

Valódi hamisítatlan
külföldi borok

Portbor.
Sherry.
Madeira.
Marsala.
Malaga.
Tarragona-sál.
Legjobb
bevásárlási forrása

Raktár:

SZELE MÁRTON

urnál.

(584. 2-20)

ELSŐ ERDÉLYI

önműködő kötőnélküli redőny-készítő.

Van szerencsém ajánlani, ön-működő, kötő-nélküli vászon és fabetétes len, — valamint vászonkötés valódi csinád len-vászon

redőnyeimet

és pácoit fehér fenyőfából
tetszőszerinti színben készített
ablak-közi

zsalmat.

Függönyeim tartóssága
vetekedik a külföldi gyártma-
nyokkal. 485. [2-8]

Munkámért felelősséget vállalom!

Vidéki megrendelések az ablak méretei be-
küldése után pontosan teljesíttetnek.

Zsalujavítások elvállaltak!

ERNESZT JÓZSEF

Kolozsvárt, kisbuza-utca 11. sz.

Előpataki gyógyviz

a világ legelső vasas savanyuvize.

A klinikák, kórházak és az orvosi praxisba bevezetve, gyógyhatásu gyomor és bélhuruba, máj- és lépdeganatokba, vérszegénységben, vese- és húgybolyag hurutos bántalmánál, húgykő képződésénél, méhajokba, angol korban és a némi részek gyengeségeiben.

Járványos betegségek alkalmával a legkitűnőbb átitó- és ivó viz. Egyedüli természetes borviz, mely kötött szénsavánál fogva minden borhoz talál, nem hevit, a gyomrot nem szorítja, vértörlést nem okoz — miért is a háztartásban már századok óta mint legkedveltebb ital használtatik. 588. 6-10.

Kapható minden jelesebb fűszerkereskedésben és vendéglőkben, a torgalom megkönnyebbítése végett új raktárt állítottam fel, miért is kérem a t. vevőközönséget szükségletét onnan beszerezni szíveskedjék.

Az Előpataki ásványviz kezeléség.

Raktár-helyiség Előpatakon: Orosz Lázárnál. Kolozsvárt: Veres Károlynál, Nagyszamos-utca 10. sz. Telephon szám 355.

A Kolozsvári közuti vasut r. t. mint a Magyar Általános Hitelbank szénoosztályának képviselősege.

Központi Iroda: Belmagyar u. 6

Raktár: Vasut mellett, enjút telepn.

Hirdetmény.

Van szerencsém a t. közönséget értesíteni, hogy a magyar általános hitelbank szénoosztályának képviselősege s illetve urikány-zsilvölgyi (Lupényi) közén bányákból származó s alatt osztályozott szénoanyagok kizárólagos eladásával bizattunk meg.

Eladási területünk:

1. Kolozsvár város és vidéke;
a következőleg felsorolt vasutvonalak:
2. Kolozsvár—Mezőtelegd;
3. Kolozsvár—Deés—Zilah; 554. 13-x.
4. Deés—Beszterce;
5. Kolozsvár—Győrös—Kocsárd—Tóvis—K.—Kapus;
6. Győrös—Torda;
7. Kocsárd—Marosludas—Marosvásárhely—Szászrégen;
8. Marosludas—Beszterce;
9. Tóvis—Gyulafehérvár—Piski—Petrozsény;
10. Gyulafehérvár—Zalatna;
11. Piski—Vajdahunyad.

Az eladásra ke. ülő elismert kiténő minőségű szén következő osztályozás szerint szállítatik:

1. Lupényi darabos szén.	6. Lupényi portment. akna szén II.
2. " salon szén.	7. " aknaszén III.
3. " koczka szén.	8. " dara szén.
4. " dió szén.	9. " raktári porszén.
5. " rostált akna szén. I.	10. " kovácsoló szén.

Azonkívül elfogadunk megrendeléseket:

I. a felső-sziléziai (zaborezai) bánya dió pirszén

I. a " kecke, szállításra

Az eladás helyét Kolozsvárt bérmentve házhoz szállítva többi al-

lomásokra Lupény állomáson kocsikkal rakva, esetleg megállapodás sze-

rint rendeltetési állomásra bérmentve eszközöltekn.

Árakkal, méltányos szállítási feltételekkel egyébb a szénozállításra

vonatkozó felvilágosítással bármikor s postafordultával szívesen szolgálunk.

Pontos, gyors és kifogástalan szállításra kiváló gondot fordítunk.

Megrendelések eskis hozzánk ezimzendők.

Kolozsvár, 1897. év június havában.

A kolozsvári közuti vasut r. t. mint a

Magyar Általános Hitelbank szénoosztályának képviselősege.

SÁRGA JÁNOS

ÉKSZER- ÉS ÓRA ÜZLETÉBEN

KOLOZSVÁRT, HID-UTCA 11. SZÁM ALATT.

Előnyös ár mellett, nagy választékban és izléses kivitelben raktáron vannak:

arany- és drága-kő ékszerek, ezüstnemük,

arany láncok, jegy-gyűrűk, schweitz arany-, ezüst-, fali-, inga- stb. órák,

Antique ezüstnemük és órák

Ékszerek, arany-, ezüstnemük teljes értékben megvételnek vagy becsereitelnek.

Javítások pontosan.

Becsés pártfogást kérve tisztelettel

SÁRGA JÁNOS.

822. (49-100)

Az erdélyi részek legnagyobb gazdasági gépraktára

Hirschfeld Károly

vas- és szerszám kereskedőnél

— Kolozsvárt, a vashid előtt. —

HOFHERR és SCHRANTZ gazdasági gépgyárának képviselősege és bizományi raktára.

Nagy raktár: Répa- és szecsavágók, kukoriczamorzsolók, Bosták, Pernolendt és Mayer rendszerű Trieurók, darálók, esőplő-gépek, széna- és takarmány-gyűjtők, aczé-rajol, két- és három barázdás, úgy „Perge“-ekékben, hajlékony- és láncz-boronákban stb. stb., úgy mindennemű gazdasági gépekben és eszközökben olcsó árak mellett.

Allandó gépkiállítás. — Előnyös fizetési feltételek.

Nagy raktár mindennemű vasárak, szerszámok és építkezési anyagokban, továbbá angol gép és varró-szijjak, gumitörlők, lemezek és zsinorokban, úgy a géphez tartozó technikai cikkekben.

Hódmezővásárhelyi Tetőseréj raktár nagyban és kicsinyben minden versenyt kizáró áron.

Terjedelmes képes árjegyzékek és leírások ingyen és bérmentve.

Megrendelések és megkeresések

HIRSCHFELD KÁROLY

gépraktárához

Kolozsvárra intézendők.

